

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Специфіка інклюзивного навчання української мови та літератури
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова 7 семестр Середня освіта (Українська мова і література), психологія 7 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6 кредитів / 180 годин 3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Романишина Н. В., докт. пед. н., проф. кафедри української та зарубіжної літератури
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-fuf/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/romanyshynanatalia-vasylivna
E-mail викладача	kul@rshu.edu.ua

Мета навчального курсу: реалізація професійно-практичних засад навчання української літератури, включаючи орієнтацію на потреби Здобувачів із особливими освітніми потребами (ООП), формування вмінь здійснення індивідуалізації навчання та літературного розвитку; вивчення морально-етичних, психологічних аспектів адаптації, соціальної реабілітації людей з інвалідністю в художніх творах про інклюзивність.

Основними завданнями курсу «Специфіка інклюзивного навчання української мови та літератури» є:

- перерахування та фаховий аналіз програмових художніх творів про інклюзивність, підлітків, молодих людей із інвалідністю;
- осмислення теми людей із інвалідністю різними видами мистецтва;
- вивчення методики впровадження інклюзії у ЗЗСО, зокрема навчання літератури;
- опанування методики літературної освіти здобувачів із ООП у різних формах: інституційній (очній, дистанційній), індивідуальній (екстернат, сімейна або домашня) тощо;
- врахування при плануванні літературної освіти конкретних потреб і цілей здобувачів із ООП, долучення до реалізації індивідуальних програм розвитку, навчання за індивідуальною освітньою траєкторією та співпрацю в команді

Програмні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки предметної області.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність організувати безпечне освітнє середовище

ФК 2. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання; а також доречно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять

ФК 15. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня залежно від його освітніх потреб та можливостей, піклуватися про їх безпеку та здоров'я; здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН10. Знає тенденції розвитку літературного процесу в Україні, розуміє специфіку його перебігу в культурному контексті у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; обізнаний із творами української класики і сучасності; уміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства; уміє враховувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України, прилучення його до фундаментальних цінностей людства.

ПРН15. Має навички взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському та глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати перспективний практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації навчально-виховних цілей; уміє організувати та проводити виховні заходи, предметні олімпіади.

ПРН16. В умовах педагогічної діяльності уміє організувати роботу у межах функційних обов'язків учителя, піклуватися про безпеку й здоров'я учасників освітнього процесу, враховувати їх можливості, здібності, потреби й інтереси

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- нормативну базу організації інклюзивного навчання у ЗЗСО;
- особливості закладу освіти, який розвиває інклюзивне середовище; методику впровадження інклюзії
- термін «діти з особливими освітніми потребами»;
- «літературні» інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі,
- мистецькі, зокрема в модельних навчальних програмах із літератури, твори про інклюзивність

вміти:

- включати літературознавчі дисципліни до індивідуальних програм навчання та розвитку ЗО, з метою якісного планування індивідуальних освітніх траєкторій;
- створювати якісне інклюзивне освітнє середовище для навчання літератури ЗО з особливими освітніми потребами;
- здійснювати навчання літератури в інклюзивному класі, зокрема й в умовах викликів, пов'язаних із безпекою, воєнним станом, вимушеним переміщенням громадян на безпечні території, руйнуваннями інфраструктури тощо;

- організувати індивідуальне навчання літератури учнів із особливими освітніми потребами (ООП); враховувати індивідуальні особливості учнів з ООП, плануючи уроки літератури та позакласні літературні заходи;
- цікавитися й залучати здобувачів із ООП до відповідних перфомансів, фестивалів, презентацій, майстер-класів, благодійних акцій, форумів;
- здійснювати моніторинг якості інклюзивного навчання в системі внутрішнього забезпечення якості освіти
- фахово аналізувати мистецькі твори про інклюзивність

Орієнтовний зміст курсу

- Тема 1. Інформативні та методичні знання основних ідей інклюзивної освіти
- Тема 2. Навчання і літературний розвиток (базова середня освіта) здобувачів із особливими освітніми потребами
- Тема 3. Дидактичне забезпечення та організація уроків літератури для здобувачів із ООП
- Тема 4. Реалізація оновленого змісту літературної освіти учнів із особливими потребами
- Тема 5. Тема прийняття, рівності та дружби з людьми, які мають фізичні чи ментальні особливості, руйнування стереотипів у повістях «Марта з вулиці Святого Миколая» Дзвінки Матіяш, «140 децибелів тиші» Андрія Бачинського, «Метелики у крижаних панцирах» Оксани Радушинської